

- ▶ Je li u Vašoj zemlji popularno kupovati na rasprodajama?
- ▶ Kako izgledaju rasprodaje u Vašoj zemlji, a kako u Hrvatskoj?
- ▶ Koje su dobre, a koje loše strane rasprodaja?

Rasprodaje – dobra prigoda ili zamka za naivne?

U devedesetim godinama prošlog stoljeća u Hrvatskoj je postalo vrlo popularno kupovati na rasprodajama. Do toga vremena nisu postojale rasprodaje u današnjem smislu te riječi. Postojali su, naravno, popusti i prigodne prodaje, ali ne i rasprodaje na kojima bi cijena robe bila umanjena za čak 70 %.

Najveće su rasprodaje uvijek u siječnju. Kad prođe božićna i novogodišnja potrošačka groznica (koja u pravilu zapravo traje cijeloga prosinca), trgovci organiziraju rasprodaje kako bi se riješili viškova neprodane robe. Ispostavilo se da im se više isplati prodati robu ispod cijene i odreći se marže i dobiti, nego je skladištiti i pokušavati prodati za punu cijenu. Tržište je postalo vrlo dinamično, puno dinamičnije nego što je bilo prije, i ono diktira stalno nuđenje nove robe koja odgovara trendovima koji se stalno i sve brže mijenjaju. Budući da nova roba dolazi brzo, treba za nju napraviti mjesta u trgovinama i skladištima. To znači da se stara roba mora brzo rasprodati.

Ljudi načelno vole rasprodaje i prema njima planiraju svoje vrijeme i novac. Međutim, stara hrvatska poslovice kaže da *nije zlato sve što sjaja*. Kao i ona engleska: *Nisam dovoljno bogat da*

bih kupovao jeftine stvari. Sve ima svoje lice i naličje, pa tako i rasprodaje. Kada kupujemo na rasprodajama, moramo obratiti pozornost na nekoliko stvari jer se može dogoditi da trgovci nastoje namamiti kupce lažnim oglašavanjem.

1. Pri kupnji građani obavezno moraju uzeti račun jer bez njega kasnije ne mogu ostvariti svoje pravo na reklamaciju.

2. Problem mogu biti nejasne ili sitnim slovima napisane deklaracije na proizvodima, a prema zakonu svaki artikl mora imati deklaraciju na hrvatskom jeziku sa svim oznakama i uputama za uporabu.

3. Ako trgovci prodaju robu s greškom, dužni su potrošačima objasniti o kakvoj je grešci riječ te im izdati račun na kojem se vidi popust zbog greške.

4. Određeno vrijeme prije rasprodaje treba pratiti cijene artikala za koje se očekuje sniženje kako bi kupci bili sigurni kako je to stvarno sniženje cijene toga proizvoda.

5. Trgovci su dužni fizički odvojiti proizvode koji su na sniženju te istaknuti sniženu cijenu s navedenim postotkom popusta. Sniženja od 70 % moraju se odnositi najmanje na jednu petinu svih proizvoda na rasprodaji.

Izvor: Jutarnji list

I. Razumijevanje teksta

I. a Zaokružite T iza točne, odnosno N iza netočne tvrdnje.

1. Današnje su rasprodaje povoljnije od onih prijašnjih. T N
2. Kudikamo se više isplati skladištiti nego rasprodati robu. T N
3. Kupci ne očekuju brze promjene asortimana u trgovinama. T N
4. Rasprodaje su omiljen način trošenja novca. T N
5. Kupci ostvaruju pravo na reklamaciju predloženjem deklaracije. T N
6. Proizvodi trebaju imati reklamaciju na hrvatskom jeziku. T N
7. Kupci se nemaju razloga bojati lažnog oglašavanja. T N

I. b Dopunite sljedeći tekst prema smislu.

Jako je popularno kupovati na _____. Najveće rasprodaje održavaju se u _____ poslije Božića i Nove godine. Trgovci tada nastoje rasprodati _____ zato da mogu ponuditi novu. Oni prodaju staru robu _____ i odriču se marže i dobiti. Rasprodaje su povoljne, ali i opasne. Prije rasprodaja kupci trebaju pratiti _____ proizvoda. Svaki kupac uvijek treba uzeti _____ za svaki proizvod koji kupi. Treba paziti na _____ koja mora biti na hrvatskom jeziku. Ako kupac nije zadovoljan kupljenom robom, ima pravo na _____.

II. Leksičke vježbe

II. a Spojite riječi i sintagme s njihovim značenjem.

1. popust	a) Prodaja po umanjenoj cijeni.
2. akcija	b) Iznos, najčešće izražen postotkom, za koji je umanjena cijena proizvoda.
3. prigodna prodaja	c) Prigoda kad se sva roba prodaje po vrlo povoljnim cijenama.
4. rasprodaja	d) Posebna prilika kad se neki proizvod prodaje po posebnim uvjetima.
5. sniženje	e) Prigoda kad se određeni artikli prodaju s popustom.